

Tale til samråd i Folketinget Ligestillingsudvalg om regeringens besvarelse af EU-kommissionens høring

[Det talte ord gælder]

Spørgsmål B stillet af Fatma Øktem (V)

”Vil ministeren redegøre for regeringens holdning til EU-Kommissionens forslag om en mere ligelig kønsfordeling blandt menige bestyrelsesmedlemmer i Børsnoterede selskaber?”

Spørgsmål C stillet af Fatma Øktem (V)

”Mener ministeren, at det giver mening at indføre den danske model for flere kvinder i ledelse, når der er fremsat et forslag til et minimumsdirektiv fra EU-Kommissionen om en mere ligelig kønsfordeling blandt menige bestyrelsesmedlemmer i børsnoterede selskaber, der i sig selv er mere indgribende end den danske model?”

Svar:

- Først vil jeg gerne starte med at takke for invitationen til at komme her i dag.
- Jeg vil besvare begge spørgsmål under ét.
- Sidste år vedtog vi de lovforslag, der skal føre den danske model for flere kvinder i bestyrelser ud i livet. Det glæder jeg mig selvfølgelig over.
- Vi havde i forbindelse med 2. behandlingen af lovforslaget mulighed for kort at drøfte Kommissionens direktivforslag.

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
www.lige.dk

Telefon 2268 8565
E-post lige@lige.dk

Ministeren

Dato: 9. januar 2013
J.nr. 2012 - 7605
/Rohde, Louise

- Inden jeg går i gang med at forklare regeringens holdning til direktivet nærmere, vil jeg gerne sige, at jeg er bekendt med, at Folketinget har afgivet en begrundet udtalelse til Kommissionen, hvor et flertal i Folketinget tilkendegiver, at det ikke mener, at nærhedsprincippet er overholdt.
- Jeg anerkender selvfølgelig fuldt ud, at det er en mulighed, som er givet Folketinget, men som det vil være flertallet bekendt, er regeringen ikke enig i denne vurdering. Jeg skal senere i talen komme tilbage til, hvorfor regeringen ikke er det.

[Grund- og nærhedsnotat]

- Først vil jeg redegøre for regeringens holdning til indholdet i Kommissionens forslag om en mere ligelig kønsfordeling blandt menige bestyrelsesmedlemmer i børsnoterede selskaber
- Regeringen har den 7. december sendt et grund- og nærhedsnotat til Europaudvalget og til Ligestillingsudvalget til orientering.
- I grund- og nærhedsnotatet beskrives regeringens vurdering af Kommissionens forslag.
- Derfor vil min besvarelse af spørgernes første spørgsmål om regeringens holdning til EU-kommissionens forslag tage udgangspunkt i dette notat.
- Jeg vil starte kort med at skitsere Kommissionens forslag til direktiv og derefter komme ind på vores vurdering.

[Om direktivet]

- Ifølge direktivet skal medlemslandene sørge for, at alle børsnoterede selskaber, hvor det underrepræsenterede køn udgør mindre end 40 pct. af bestyrelsen, udpeger kandidater til bestyrelsen på baggrund af en sammenlignende analyse af kvalifikationer med udgangspunkt i en klar, kønsneutral og transparent udpegningsprocedure.
- Hvis to kandidater er lige kvalificerede, skal der gives fortrinsstilling til det underrepræsenterede køn.
- Målet med udpegningsproceduren er en målsætning om 40 pct. kvinder i bestyrelserne i de børsnoterede selskaber pr. 1. januar 2020.
- For de statsejede selskaber skal dette nås den 1. januar 2018.
- De børsnoterede selskaber skal desuden sætte individuelle mål for repræsentation af begge køn i direktionen senest den 1. januar 2020 og for statsejede den 1. januar 2018.
- Selskaberne skal årligt rapportere til de nationale myndigheder om den kønsmæssige sammensætning af deres bestyrelse.
- Hvis et børsnoteret selskab ikke opfylder 40 pct. målsætningen, skal selskabet redegøre overfor de nationale myndigheder for, hvordan der vil blive rettet op på forholdet.

[Regeringens vurdering]

- Regeringens foreløbige generelle holdning er positiv over for initiativer, der kan styrke en mere ligelig kønsfordeling i virksomheders bestyrelser.
- Vi er dog skeptiske over for direktivet på grund af uklarhed om rækkevidden af forpligtelserne.
- Det er blandt andet uklart, om det er metoden til at opnå målsætningen på de 40 pct. af det underrepræsenterede køn eller selve målsætningen på 40 pct., der er bindende.
- Som jeg tidligere har slået fast, er regeringen imod kvoter for kønsfordelingen i bestyrelser.
- Vi mener, at initiativer til fremme af ligestilling i bestyrelser bør være fleksible i forhold til virksomhedernes specifikke rammer og respektere ledelsesretten.
- Derfor vil vi nu arbejde for, at direktivet tydeliggøres, så der ikke er tvivl om, at det ikke drejer sig om kvoter.
- Det kommer til at ske, når vi i de kommende forhandlinger skal drøfte både forståelsen og præciseringer i selve ordlyden af direktivet. Det sker i første omgang i Rådets arbejdsgruppe på embedsmandsniveau.

- Derudover er det regeringens holdning, at direktivforslaget bør indeholde en undtagelsesbestemmelse for medlemsstater, der har indført nationale initiativer til at sikre en mere ligelig kønsfordeling i børsnoterede virksomheder.
- Det er uklart, hvilke krav der stilles til de nationale tiltag med den nuværende formulering af undtagelsesbestemmelsen. Det mener regeringen også bør tydeliggøres.
- Vi vil selvfølgelig arbejde for, at den danske lovgivning kan komme ind under undtagelsesbestemmelsen.

[Overholdelse af nærhedsprincippet]

- Som I har kunnet læse i grund- og nærhedsnotatet, så finder regeringen – i modsætning til flertallet i Folketinget – at nærhedsprincippet er overholdt.
- Det mener vi fordi en vurdering af nærhedsprincippet ikke handler om, hvorvidt vi bryder os om indholdet i direktivet eller ej. Vurderingen går på, om formålet for den påtænkte handling i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne, eller om den bedre kan nås på EU-plan.
- Ved vurderingen af nærhedsprincippet skal vi derfor ikke se på, om Danmark eller et andet enkelt land har en god lovgivning. Der laves en helhedsvurdering af alle landenes indsatser. Det er også det, der fremgår af Kommissionens gennemgang af nærhedsprincippet i direktivforslaget.

- Kommissionen har undersøgt de forskellige landes lovgivning og initiativer, og på den baggrund finder Kommissionen, at formålet om en mere ligelig kønsfordeling i børsnoterede selskaber ikke er opnået nationalt på trods af flere opfordringer.
- Der er således kun sket en øgning af antallet af kvindelige bestyrelsesmedlemmer i de større selskaber i EU på ca. 1,5 Pct. point om året.
- Gennemsnitligt er 86,3 % af alle bestyrelsesmedlemmer mænd. Men der er store forskelle landene imellem, fx har lande som Malta og Ungarn slet ikke nogen kvindelige bestyrelsesmedlemmer overhovedet.
- Og en række lande i EU har ikke taget initiativ til hverken lovgivning eller frivillige initiativer for at øge antallet af kvinder i bestyrelser.
- I direktivet giver Kommissionen helt konkret følgende begrundelser for, hvorfor nærhedsprincippet er opfyldt:
  1. Der er hjemmel i traktaten til særlige foranstaltninger til fremme af ligestilling.
  2. Medlemsstaterne har haft rig mulighed for at foretage effektive foranstaltninger. Det fremgår tydeligt, at individuelle tiltag ikke vil være tilstrækkelige.
  3. Mange medlemsstater tøver, fordi det kan pålægge nationale virksomheder konkurrencemæssige ulemper.
  4. Det har negativ virkning på virksomhedernes grænseoverskridende investeringer og etablering af dattervirksomheder, når reglerne er uens i EU.

- Disse begrundelser er den danske regering enige i.
- Derfor kan vi heller ikke støtte en begrundet udtalelse til Kommissionen.

[Begrundet udtalelse/Gult kort]

- Jeg vil også gerne her i dag pointere, at når regeringen ikke ønsker at støtte en begrundet udtalelse til Kommissionen, så er det ikke fordi, at vi ønsker at indføre kvoter af bagvejen. For nu at bruge en terminologi, som nogle her i udvalget tidligere har brugt.
- Når det kommer til direktivet og afgivelse af en begrundet udtalelse, er det vigtigt at skelne mellem to ting:
- Afgivelse af en begrundet udtalelse – der kan ende med et såkaldt gult kort til Kommissionen, handler om, hvorvidt nærhedsprincippet er overholdt. Det er én ting.
- Her er regeringen enig med Kommissionen i, at EU godt kan regulere området. Det har EU gjort før – også under den tidligere regering – hvor der er fx indført ens definitioner på forskelsbehandling og regler for forbud mod chikane.
- Noget andet er selve indholdet i direktivet – og her er regeringen stadig imod regulering via kvoter.

Medmindre Kommission får et gult kort, går forhandlingerne i gang.

- I forhandlingerne vil vi bl.a. arbejde for, at direktivet tydeliggøres, så der ikke er tvivl om, at det ikke drejer sig om kvoter

[Spørgsmål C]

Side 8

- Og så til Fru Fatma Øktens andet spørgsmål, om det giver mening at indføre den danske model, når Kommissionen har fremsat et direktiv, som er mere vidtgående end den danske model.
- Som jeg har sagt før, så er direktivet uklart i sine formuleringer. Derfor er det på nuværende tidspunkt vanskeligt at sige noget præcist om, hvorvidt Kommissionens model er mere vidtgående end den danske model.
- Der er tale om to meget forskellige modeller eller metoder til at opnå en mere ligelig kønsfordeling i bestyrelser. Det er klart, at regeringen synes, den danske model er den bedste.
- Jeg har noteret mig, at også langt de fleste erhvervsorganisationer i deres høringssvar til direktivet har samme holdning. Det fremgår af det supplerende Grund- og nærhedsnotat, som også er sendt til Ligestillingsudvalget til orientering.
- Derudover vil jeg sige, at det kan tage lang tid – flere år – før direktivforslaget er vedtaget – hvis det vedtages.
- Dertil kommer, at direktivet kan nå at komme til at se meget anderledes ud i løbet af den kommende proces.
- Direktivet kan i løbet af forhandlingerne ændre indhold. Først skal der opnås kvalificeret flertal for direktivforslaget i Rådet, hvilket først skal ske i arbejdsgruppen på embedsmandsniveau. Herefter vil der skulle nås frem til en enighed med Europa-Parlamentet.
- Regeringens holdning er, at vi har behov for at fremme ligelig kønsfordeling i danske institutioners og virksomheders bestyrelser lige nu! Derfor holder vi selvfølgelig fast i

den lovgivning, vi vedtog den 14. december om flere kvinder i bestyrelser.

Side 9

- Dertil kommer at hvis vi skal have mulighed for at falde under den undtagelsesbestemmelse, som denne er beskrevet i direktivforslaget – så den danske model erstatter forpligtelserne i direktivet – så skal den danske model være indført, før direktivet træder i kraft.

[Afrunding]

- Så samlet mener jeg, det giver god mening – endda rigtig god mening - at indføre den danske model.
- I forhold til Kommissionens forslag, er regeringens holdning - som jeg også før har sagt – at vi ikke er imod regulering på EU-niveau, når det gælder ligestilling.
- Vi afventer selvfølgelig det samlede udfald af de nationale parlamenters vurdering af direktivforslaget - herunder om der kan samles flertal for et gult kort.
- Men ellers er regeringens holdning, at vi går konstruktivt ind i forhandlingerne – og arbejdet med at få teksten præciseret, og give direktivet den fleksibilitet i forhold til virksomhederne, som vi mener, er helt centralt, og som kendetegner den danske model.
- Tak for ordet.